

**АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА
ГРАДА ЧАЧКА ЗА ПЕРИОД ОД 2021. ДО 2023. ГОДИНЕ**

САДРЖАЈ:

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ	
1. КРАТАК ОПИС ЛОКАЛНЕ ЕКОНОМСКЕ СИТУАЦИЈЕ	
2. СТАЊЕ НА ТРЖИШТУ РАДА	
2.1. Структура незапослених лица у граду Чачку посматрано по степенима стручне спреме	
2.2. Структура незапослених лица у граду Чачку посматрано по годинама старости	
2.3. Структура незапослених лица посматрано по дужини чекања на запослење	
2.4. Кретање незапослености по месецима	
2.5. Пријављене потребе послодаваца	
2.6. Запошљавање	
2.7. Суфицитарна и дефицитарна занимања	
2.8. Најугроженије групе на тржишту рада у 2020. години	
2.9. Планиране обуке Националне службе за запошљавање	
2.10. Запосленост на територији града Чачка	
3. ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА У ГРАДУ ЧАЧКУ	
4. ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ЧАЧКА ЗА ПЕРИОД 2021-2023. ГОДИНЕ	
5. МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА ЧАЧКА ЗА ПЕРИОД 2021-2023. ГОДИНЕ	
5.1. СТРУЧНА ПРАКСА	
5.2. Приправништво за младе са високим образовањем	
5.3. Приправништво за незапослене са средњим образовањем	
5.4. Стицање практичних знања	
5.5. Обука на захтев послодавца за незапослене	
5.6. Субвенције за запошљавање незапослених лица из Категорије теже запошљивих	
5.7. Субвенције за самозапошљавање	
5.8. Јавни радови	
6. СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА	

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Акционим планом запошљавања града Чачка за период од 2021. до 2023. године (у даљем тексту: Акциони план) се дефинишу циљеви и приоритети и утврђују мере које ће се реализовати ради унапређења запошљавања и смањења незапослености на територији града Чачка.

Правни основ за доношење Акционог плана је садржан у одредби члана 41. став 1. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Сл. гласник РС“ бр. 36/2009, 88/2010, 38/2015, 113/2017 и 113/2017 - др.закон), којом је утврђено да надлежни орган локалне самоуправе може, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање, усвојити Локални акциони план запошљавања.

Чланом 60. истог закона утврђена је могућност да локална самоуправа која у оквиру свог Локалног акционог плана запошљавања обезбеђује више од половине средстава потребних за финансирање одређених програма или мере активне политике запошљавања, може поднети захтев Министарству за учешће у суфинансирању предвиђених програма и мере.

Према Акционом плану за период од 2021. до 2023. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године („Службени гласник РС”, број 30/21) услов за подношење захтева за финансирање мера активне политике запошљавања из средстава опредељених за реализацију Акционог плана је да јединица локалне самоуправе има:

1. формиран Локални савет за запошљавање;
2. усвојен локални плански документ у области запошљавања;
3. усаглашен локални плански документ у области запошљавања са Акционим планом и покрајинским акционим планом за запошљавање;
4. обезбеђено више од половине потребних средстава за финансирање одређене мере.

Јединица локалне самоуправе, може до 30. априла 2021. године, односно последњег дана месеца фебруара 2022. и 2023. године, преко Националне службе за запошљавање, поднети министарству надлежном за послове запошљавања захтев за учешће у финансирању мера активне политике запошљавања предвиђених локалним планским документом у области запошљавања.

По истеку рока за подношење захтева, Национална служба за запошљавање проверава испуњеност услова за финансирање мера активне политике запошљавања, припрема мишљење о сваком појединачном локалном планском документу у области запошљавања (усклађеност са цијевима локалног економског развоја и индикаторима на локалном тржишту рада) и даје предлог за учешће у финансирању мера активне политике запошљавања на основу критеријума и расположивих средстава.

Национална служба за запошљавање доставља министарству надлежном за послове запошљавања предлог за учешће у финансирању мера активне политике запошљавања у року од 30 дана од дана истека рока за подношење захтева, на основу кога министар надлежан за послове запошљавања доноси одлуку.

Национална служба за запошљавање и јединице локалне самоуправе обухваћене одлуком закључују споразум о начину и поступку реализације мера активне политике запошљавања, као и другим питањима од значаја за спровођење ове одлуке.

Јединице локалне самоуправе могу, у складу са потребама локалног тржишта рада, планирати и друге мере активне политике запошљавања, утврдити их у локалном планском документу у области запошљавања и њихову реализацију финансирати у целости из средстава буџета јединице локалне самоуправе. У реализацији мера активне политике запошљавања које се у целости финансирају из буџета јединица локалне самоуправе, Национална служба за запошљавање пружа стручну и техничку подршку, а на основу закљученог споразума са јединицом локалне самоуправе.

У складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености у периоду од 2021. до 2023. године наставиће се са одобравањем учешћа у финансирању мера активне политике запошљавања и то следећих мера:

1. Стручна пракса;
2. Приправништво за младе са високим образовањем;
3. Приправништво за незапослене са средњим образовањем;
4. Стицање практичних знања;
5. Обука на захтев послодавца за незапослене;

6. **Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих** – може се доделити за запошљавање незапослених лица из једне или више категорија теже запошљивих, а које су утврђене у складу са стањем и потребама локалног тржишта и наведене у локалном планском документу у области запошљавања;
7. **Субвенција за samozapošljavanje** – одобрава се незапосленом лицу ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос, у делатностима дефинисаним у складу са потребама локалног економског развоја у локалном планском документу у области запошљавања.
8. **Јавни радови.**

Акциони план садржи елементе предвиђене чланом 39. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености.

Спровођење Акционог плана и предвиђених приоритета и мера подразумева активно учешће и сарадњу свих институција и социјалних партнера. Из тог разлога је Градска управа за локални економски развој у припреми и изради Акционог плана користила податке Националне службе за запошљавање – Филијале Чачак, Републичког завода за статистику и Регионалне привредне коморе Моравичког и Рашког управног округа Организационе јединице Чачак.

На Акциони план претходно мишљење дао је Локални савет за запошљавање.

1. КРАТАК ОПИС ЛОКАЛНЕ ЕКОНОМСКЕ СИТУАЦИЈЕ

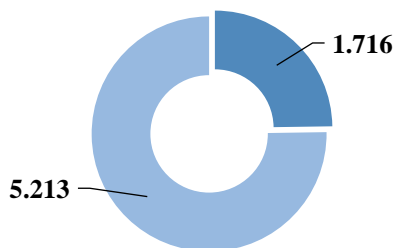
Град Чачак, по Уредби Владе Републике Србије о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе разврстан је у I групу развијености јединица локалних самоуправа у Србији.

Чачак је: административни, привредни, медицински, образовни и културни центар Моравичког управног округа. Привреда Чачка је разнолика, а њену структуру чине осим пољопривредне производње, производња резних алата за обраду метала, неметала и дрвета, термотехничких уређаја, дрвене, металне и комбиноване столарије, делова и прибора за фармацевтску индустрију и производа за медицинске потребе, прерада шумских и пољопривредних производа итд.

Основна карактеристика привреде Чачка је развијено приватно предузетништво (око 99% свих предузећа у граду чини сектор микро, малих и средњих предузећа). Чачанску привреду карактерише заступеност свих привредних делатности. Оно што обележава пословање ових предузећа и предузетника су висока флексибилност, иновативност и отвореност за сарадњу.

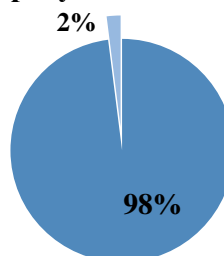
На територији града Чачка послује 1.715 (новооснована 43, угашена 23) привредних друштава и 5.203 (новоосноване 223, угашене 231) предузетничких радњи (подаци АПР 01.01.-30.06.2020. године). Од укупног броја привредних друштава 98% чине мала и микро предузећа. По броју привредних друштава највише их је регистровано у области трговине 34%, док је у прерађивачкој индустрији регистровано 25% предузећа и ова предузећа остварују највећи БДП и запошљавају највећи број радника. У оквиру прерађивачке индустрије поред металопрерађивачке, велики број предузећа је из саобраћајне и хемијске индустрије, индустрије папира и картона, производње одеће.

Број предузећа и предузетника

■ Привредна друштва ■ Предузетници

Предузећа по величини

■ Велика и средња ■ Микро и мала

Структура производа у извозу, 2019/2020

Што се тиче спољнотрговинске размене, Чачак је највећи извозник на подручју Регионалне привредне коморе Моравичког и Рашког управног округа. У периоду од I-XI/2020. године забележен је извоз од 190.615.000 еура, што је раст за 5,7% у односу на исти период 2019. године.

У структури извоза доминирају:

- производи од гвожђа, челика, алуминијума, као и машине, котлови, резервни делови, алати, апарати од поменутих материјала - 40,7%
- дрво, производи од истог, картон, хартија, штампа - 13,2 %
- готови производи од текстила, тканине и предива - 12,6%
- пољопривредни и прехранбени производи - 11,5 %
- производи од пластике, каучука и остали хемијски производи - 10,9%
- војна роба - 7%

Највише се извози у: Немачку, Босну и Херцеговину, Црну Гору, УАЕ, Румунију, Хрватску, Русију итд.

У структури увоза највеће учешће имају:

- производи од гвожђа, челика, алуминијума, као и машине, котлови, резервни делови, алати, апарати од поменутих материјала – 28,9%,
- аутомобили, остала превозна средства и делови – 28,3%,
- производи од пластике, каучука и остали хемијски производи, средства за хигијену – 14,8%,
- неразврстана роба – 12,5%,
- пољопривредни и прехранбени производи – 5,5%,
- готови производи од текстила, тканине и предива – 4,3%,
- дрво, производи од истог, картон, хартија, штампа – 2,9% и
- остало – 2,8%.

Структура производа у увозу, 2019/2020

Најважнији спољнотрговински партнери Чачка када је реч о увозу су: Чешка, Италија, Немачка, Кина, Турска, Шпанија итд.

За једанаест месеци 2020. године, Чачак је увезао робе у вредности од 290.000.000 еура што је пад за 13,4% у односу на исти период прошле године. Покривеност увоза извозом је 66%.

2. СТАЊЕ НА ТРЖИШТУ РАДА

На територији града Чачка, на дан 31.12.2020. године, налазило се 5.145 незапослених активних лица, од којих је 3.146 жена или 61,14%. У односу на децембар месец 2019. године, на територији града Чачка, број незапослених лица на евиденцији НСЗ Филијале Чачак се смањило за 679 лица, односно за 11,66%.

У следећој табели приказано је кретање незапослености по годинама.

Табела 1: Број и полна структура незапослених, преглед по годинама

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Незапослени - укупно	9.945	10.747	11.348	10.771	10.470	10.129	9.071	7.900	6.622	5.145
Незапослени - жене	5.614	5.987	6.333	6.061	5.839	5.690	5.154	4.579	3.932	3.146
Незапослени - мушкарци	4.331	4.760	5.015	4.710	4.631	4.439	3.917	3.321	2.690	1.999

2.1. Структура незапослених лица у граду Чачку посматрано по степенима стручне спреме

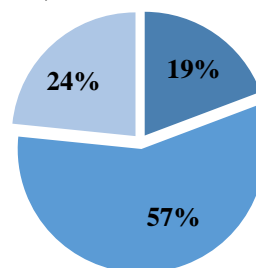
На дан 31.12.2020. године структура незапослених лица према степену стручне спреме је следећа:

- I CCC-870 незапослених лица, од којих је 450 жена,
- II CCC-251 незапослено лице, од којих је 156 жена,
- III CCC-1.290 незапослених лица, од којих је 642 жена,
- IV CCC-1.671 незапослених лица, од којих је 1.154 жена,
- V CCC-27 незапослених лица, од којих је 8 жена,
- VI-1 CCC-148 незапослених лица, од којих је 105 жена,
- VI-2 CCC- 223 незапослених лица од којих је 166 жена,
- VII-1CCC- 655 незапослених лица, од којих је 459 жена,
- VII-2 CCC-10 незапослених лица, од којих је 6 жена,

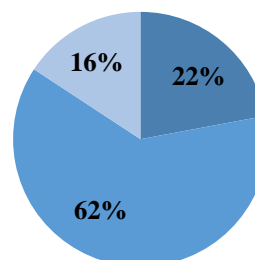
Незапосленост према степену образовања

Жене, незапослено 3.146

Мушкарци, незапослено 1.999

Највећи број незапослених лица је четвртог (32,4% укупног броја незапослених) и трећег степена стручне спреме (25,1% укупног броја незапослених). Највећи број незапослених жена је у четвртог (36,7% укупно незапослених жена) и трећем степену стручне спреме (20,4% укупно незапослених жена на територији града Чачка). Такође, доста незапослених лица је у првом степену стручне спреме (лица без занимања и стручне спреме) и они чине 17% укупно незапослених лица на дан 31.12.2020. године.

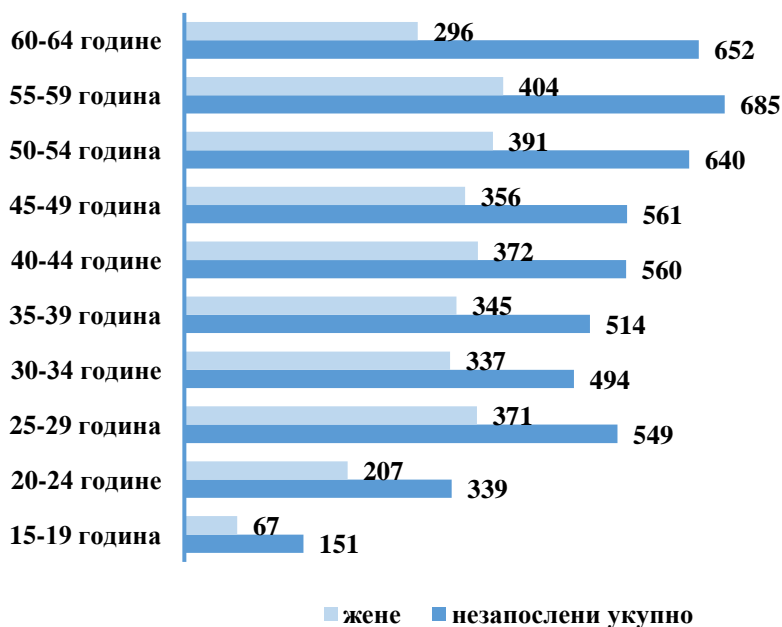
2.2. Структура незапослених лица у граду Чачку посматрано по годинама старости

На дан 31.12.2020. године структура незапослених лица по годинама старости је следећа:

- 15-19 година-151 незапослених лица од којих је 67 жена,
- 20-24 године-339 незапослених лица, од којих је 207 жена,
- 25-29 година-549 незапослених лица, од којих је 371 жена,
- 30-34 године-494 незапослених лица, од којих је 337 жена,
- 35-39 година-514 незапослених лица, од којих је 345 жена,
- 40-44 године-560 незапослених лица, од којих је 372 жена,
- 45-49 година-561 незапослених лица, од којих је 356 жена,
- 50-54 година-640 незапослених лица, од којих је 391 жена,
- 55-59 година-685 незапослених лица, од којих је 404 жена,
- 60-64 године-652 незапослених лица, од којих је 296 жена.

Незапосленост према старосним категоријама, 2020.

година

Највише незапослених лица је старосне доби 55-59 година старости (13,3% укупно незапослених), старосне доби 60-64 година старости (12,7% укупно незапослених) и 50-54 година старости (12,4% укупног броја незапослених). Највећи број незапослених жена је старосне доби 50-54 година (12,8% укупно незапослених жена).

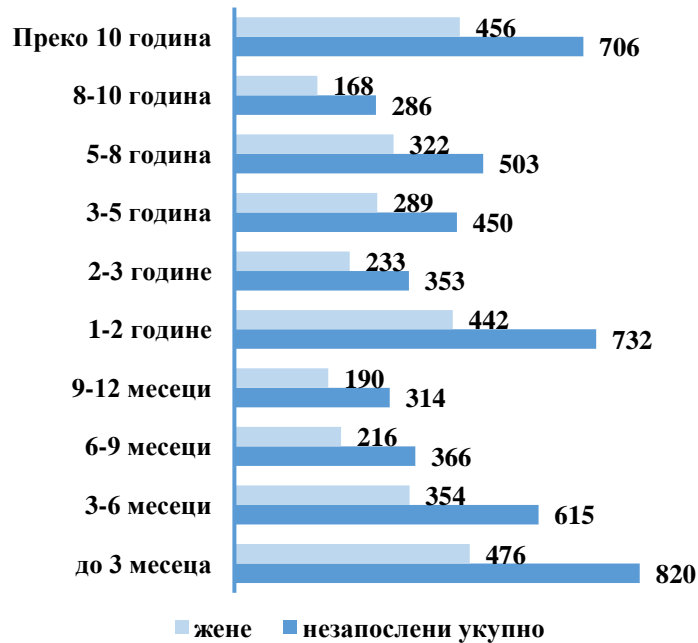
Учешће младих до 30 година старости у укупној незапослености на територији града Чачка је велико и износи 20,2%. Ипак, најизраженије је учешће незапослених преко 50 година старости и оно износи 38,4% укупног броја незапослених на територији града Чачка.

2.3. Структура незапослених лица посматрано по дужини чекања на запослење

На територији града Чачка, на дан 31.12.2020. године структура незапослених лица према дужини чекања је следећа:

- до 3 месеца-820 незапослених лица, од којих је 476 жена,
- 3-6 месеци-615 незапослена лица, од којих је 354 жена,
- 6-9 месеци-366 незапослених лица, од којих је 216 жена,
- 9-12 месеци-314 незапослених лица, од којих је 190 жена,
- 1-2 године-732 незапослена лица, од којих је 442 жена,
- 2-3 године-353 незапослених лица, од којих је 233 жена,
- 3-5 година-450 незапослених лица, од којих је 289 жена,
- 5-8 година- 503 незапослена лица, од којих је 322 жена,
- 8-10 година-286 незапослених лица, од којих је 168 жена,
- Преко 10 година-706 незапослених лица, од којих је 456 жена.

Незапослени према дужини чекања, 2020. године

Највећи број незапослених лица чека на запослење до 3 месеца (16% укупно незапослених), 1-2 године (14,2% укупно незапослених) и преко 10 година (13,7%). Највећи број жена чека запослење до 3 месеца (15,1% укупно незапослених жена) и преко 10 година-14,5% укупно незапослених жена на територији града Чачка у децембру 2020. године, а према евиденцији Националне службе за запошљавање Филијале Чачак. У укупној незапослености и даје је највеће учешће дугорочно незапослених лица, односно лица која на посао чекају дуже од 12 месеци.

2.4. Кретање незапослености по месецима

У периоду јануар - децембар 2020. године, број незапослених на територији града Чачка, по месецима био је следећи:

- јануар - 5.911 лица,
- фебруар - 5.793 лица,
- март - 5.786 лица,
- април - 5.864 лица,
- мај - 5.968 лица,
- јун - 5.949 лица,
- јул - 5.684 лица,
- август - 5.498 лица,
- септембар - 5.300 лица,
- октобар - 5.278 лица,
- новембар - 5.129 лица,
- децембар - 5.145 лица.

Посматрајући кретање по месецима, уочава се повећање броја незапослених у априлу и мају 2020. године у односу на март месец, али већ од јуна месеца долази до смањења броја незапослених на евиденцији све до децембра када долази до незнатног повећања у односу на новембар 2020. године.

На крају посматраног периода (на дан 31.12.2020. године) на евиденцији Филијале Чачак налазило се 766 лица (13%) мање него на почетку године (на дан 31.01.2020. године), а 679 лица (11,6%) мање него крајем 2019. године.

На дан 31.12.2020. године, на територији града Чачка било је укупно 89 незапослених лица Ромске националности, од којих је жена 49,4%. Највише незапослених Рома је I степена стручне спреме, односно ради се о лицима без квалификација и стручне спреме (85,5%). Када се незапослени Роми посматрају по годинама старости, највише је из старосне доби од 40-44 године старости (14,6%), а када се посматрају према времену тражења посла, највише је лица ове категорије која на посао чекају од 1-2 године (16,8%).

На крају 2020. године, на евиденцији Националне службе за запошљавање Филијале Чачак налазило се 151 лице са инвалидитетом са територије града Чачка, од чега је жена 47,7%. Од тог броја, највише је лица са инвалидитетом III и IV степена стручне спреме (28,5% и 25%), а старосне доби 40-44 године (16,5%). Када се посматрају незапослена лица са инвалидитетом према дужини чекања на запослење, највише их на посао чека преко 10 година (23,2%).

На територији града Чачка, а према подацима Националне службе за запошљавање Филијале Чачак, на дан 31.12.2020. године налазило се 225 незапослених лица корисника новчане социјалне помоћи, од којих је 56,9% жена. Од тог броја највише је лица I степена стручне спреме (48%) и старосне доби од 55-59 година живота (20,4%). Гледајући дужину чекања на запослења, највећи број незапослених корисника новчане социјалне помоћи на посао чекају преко 10 година (24%).

На дан 31.12.2020. године, на евиденцији Филијале Чачак било је 636 лица којима је радни однос престао као технолошком вишку (највише IV ССС-34,7%), затим 84 незапослених самохраних родитеља (највише у I и IV степену стручне спреме - по 31%), као и 3 лица жртве породичног насиља. Лица која спадају у категорију жртве трговине људима нема на евиденцији Филијале Чачак.

Такође, на евиденцији Филијале Чачак налазило се 141 лице које спада у категорију оба родитеља незапослена (највише у IV степену стручне спреме - 36,8%), 4 лица бивших извршилаца кривичних дела, као и 45 лица без школе или са непотпуно завршеном основном школом.

2.5. Пријавене потребе послодаваца

У периоду 01.01.-31.12.2020. године, према подацима Националне службе за запошљавање Филијале Чачак, а посматрајући територију града Чачка, послодавци су пријавили потребе за укупно 1.073 радника. Послодавци су имали највеће пријавене потребе у следећим подручјима рада, односно групама занимања: обрађивачи метала, трговци, гумари и пластичари, занимања угостителства и туризма, медицинари, механичари и машинисти, грађевинари...

Најмање пријавених потреба послодавци су имали у следећим подручјима рада, односно групама занимања: металурзи, електроничари, архитекти и урбанисти, наставници техничко-технолошке струке, ликовни уметници и дизајнери, занимања социјалне заштите, произвођачи керамике и грађевинског материјала...

Од укупно пријавених потреба за запошљавањем, односно слободних радних места, по 44% се односе на рад на одређено време и рад на неодређено време док се 12% пријавених потреба односи на радно ангажовање кроз друге облике.

Број пријавених потреба за радницима по месецима је следећи:

- јануар 2020. пријавене потребе за 64 радника,
- фебруар 2020. пријавене потребе за 77 радника,
- март 2020. пријавене потребе за 96 радника,
- април 2020. пријавене потребе за 63 радника,
- мај 2020. пријавене потребе за 103 радника,
- јун 2020. пријавене потребе за 158 радника,
- јул 2020. пријавене потребе за 69 радника,
- август 2020. пријавене потребе за 119 радника,
- септембар 2020. пријавене потребе за 81 радника,
- октобар 2020. пријавене потребе за 96 радника,
- новембар 2020. пријавене потребе за 92 радника,
- децембар 2020. пријавене потребе за 55 радника.

НАПОМЕНА: На основу одредби Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Сл. гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010, 38/2015, 113/2017 и 113/2017 - др. закон) Национална служба за запошљавање води евиденцију о потреби за запошљавањем. Пријаву потребе за запошљавањем подноси послодавац који има слободан посао и жели да му Национална служба посредује у запошљавању. То значи да не постоји више обавеза послодаваца да достављају Националној служби за запошљавање пријаву о слободном радном месту.

2.6. Запошљавање

У периоду 01.01.-31.12.2020. године, евидентирано је 16.182 укупног заснивања радних односа или радног ангажовања на територији града Чачка, од чега је 7.017 радних односа или радног ангажовања са особама женског пола (43,4%). Од тог броја засновано је 8.954 радних односа на одређено време (55,3%), на неодређено 3.621 радних односа (22,4%) и 3.596 (22,3%) осталих облика радног ангажовања (привремени и повремени послови, уговор о делу, приправници, волонтери, предузетници, пољопривредници итд.).

Највише запошљавања у току 2020. године, на територији града Чачка било је у оквиру следећих области делатности:

- прерађивачке индустрије,
- трговине на велико и мало,
- поправке моторних возила и мотоцикала,
- саобаћај и складиштење,
- грађевинарство,
- административне и помоћне услужне делатности,
- образовање итд.

Најмање запошљавања је у области рударства и области пословања некретнинама.

У периоду 01.01.-31.12.2020. године, евидентирано је 3.045 заснивања радног односа или радног ангажовања са лицима са евиденције Филијале Чачак, од чега је 59,44% са особама женског пола (1.810 лица).

Од укупног запошљавања лица са евиденције у посматраном периоду, на одређено је засновано 1.727 радних односа (56,7%), на неодређено 743 (24,4%) радних односа, док су остало радна ангажовања ван радног односа (18,9%).

Највише запошљавања лица са евиденције у току 2020. године, на територији града Чачка било је у оквиру следећих области делатности:

- прерађивачка индустрија,
- трговина на велико и мало,
- поправка моторних возила и мотоцикала,
- здравствена и социјална заштита,
- саобраћај и складиштење,
- административне и помоћне услужне делатности,

Најмање запошљавања лица са евиденције је у области рударства и области пословања некретнинама.

2.7. Суфицитарна и дефицитарна занимања

Суфицитарна занимања на територији града Чачка у 2020. години су: аутомеханичар, помоћни женски фризер, хемијско-технолошки техничар, економски техничар, техничар друмског саобраћаја, машински техничар-контролор квалитета, механичар, машиниста, машинбравар, матурант гимназије, бравар, металостругар, металоглодач, продавац, медицинска сестра, израђивач хемијских производа (III ССС и KB), лица без занимања и стручне спреме, струковни економиста, дипломирани правник/мастер правник, дипломирани економиста за општу економију, банкарство и финансије...

Код ових занимања је највећа диспропорција у смислу далеко веће понуде него потражње за овим занимањима и току 2020. године.

Дефицитарна занимања на територији града Чачка у 2020. години су: монтер металних конструкција, грађевински манипулант, комунални хигијеничар, руковалац машина и уређаја за прераду полимера, гумар и пластичар (III ССС), магационер, помоћни столар, помоћни кувар, администратор итд.

Код ових занимања је највећа диспропорција у смислу веће тражње за занимањима него што је понуда истих на локалном тржишту рада у 2020. години.

2.8. Најугроженије групе на тржишту рада у 2020. години

Најугроженије групе на тржишту рада у 2020. години су:

- старији од 50 година живота,
- млади до 30 година живота, а посебно младе жене, млади без квалификације или ниско квалификовани, млади без радног искуства,
- лица у статусу вишка запослених,
- лица без квалификација и неквалификовани,
- особе са инвалидитетом,
- Роми,
- дугорочно незапослени (на евиденцији дуже од 12 месеци, а посебно незапослена лица која посао траже дуже од 18 месеци),
- жене, посебно дугорочно незапослене жене,
- корисници новчане социјалне помоћи итд.

Поред наведених најугроженијих категорија, остала теже запошљива лица су из следећих посебно осетивих категорија:

- жртве породичног насија,
- избегла и расеена лица,
- самохрани родитеи,
- супружници из породице у којој су оба супружника незапослена,
- родитеи деце са сметњама у развоју,
- бивши извршиоци кривичних дела,
- лица без школе или са непотпуном основном школом,
- оба родитеа незапослена.

Најугроженија су она лица која се истовремено суочавају са више фактора отежане запошљивости.

2.9. Планиране обуке Националне службе за запошљавање

Ради повећања конкурентности незапослених лица на тржишту рада, Национална служба за запошљавање Филијала Чачак у 2021. години планира различите врсте обука, између осталих и за незапослена лица са територије града Чачка, а које су предвиђене Програмом рада НСЗ и то:

- обуке у клубу за тражење посла,
- обука за активно тражење посла,
- тренинг самоефикасности,
- радионица за преовладавање стреса услед губитка посла,
- мотивационо-активациона обука за лица без квалификације и нискоквалификована лица,
- обуке за потребе тржишта рада,
- обуке на захтев послодавца,
- едукативне услуге Пословног центра - обука „Пут до успешног предузетника“ (основе предузетништва, правни аспект бизниса, порези и доприноси за предузетнике, бизнис план радионица), итд.

2.10. Запосленост на територији града Чачка

Према подацима Републичког завода за статистику, просек запослених у граду Чачку за 2020. годину износио је 35.878, од чега 26.554 лица (74,4%) чине запослени у правним лицима, док је 8.719 лица (24,4%) приватних предузетника (лица која самостално обављају делатност и запослени код њих), а 605 лица (1,2%) су регистровани индивидуални пољопривредници.

Просечан број запослених на територији града Чачка, у 2020. години, посматрано по секторима делатности, био је:

- пољопривреда, шумарство и рибарство - 185 лица,
- рударство -99 лица,
- прерађивачка индустрија - 10.857 лица,
- снабдевање електричном енергијом, гасом и паром - 363 лица,
- снабдевање водом и управљање отпадним водама - 428 лица,

- грађевинарство – 1.505 лица,
- трговина на велико и мало и поправка моторних возила – 6.807 лица,
- саобраћај и складиштење - 3.124 лица,
- услуге смештаја и исхране - 1.540 лица,
- информисање и комуникације - 663 лица,
- финансијске делатности и делатност осигурања - 620 лица
- пословање некретнинама - 113 лица,
- стручне, научне, иновационе и техничке делатности – 1.035 лица,
- административне и помоћне услужне делатности - 1.049 лица,
- државна управа и обавезно социјално осигурање - 1.399 лица,
- образовање - 2.442 лица,
- здравствена и социјална заштита - 2.029 лица,
- уметност, забава и рекреација - 510 лица,
- остале услужне делатности - 504 лица.

Запосленост по секторима делатности, 2020. године

3. ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА У ГРАДУ ЧАЧКУ

Ци запошљавања је повећање запослености односно успостављање стабилног и одрживог тренда раста запослености на тржишту рада.

Политика запошљавања у граду Чачку утицаће на раст запошљавања и одрживо повећање запослености, првенствено у приватном сектору.

Скупштина града Чачка је образовала Локални савет за запошљавање, чије чланове је, по овлашћењу Скупштине, именовано градоначелник града Чачка. Образовањем Локалног савета за запошљавање и доношењем аката активне политике запошљавања, град Чачак је препознао могућности да утиче на политику запошљавања на својој територији и да установљава мере за повећање запослености.

У складу са Законом, по прибавеном мишљењу Локалног савета за запошљавање, а на основу планираних средстава у буџету, Скупштина града Чачка је:

1. У 2006. години донела Програм samozapošljavanja за чију реализацију су уложена средства у износу од 6.900.000,00 динара.
2. У 2007. години донела програме:
 - samozapošljavanja,

- новог запошљавања,
- новог запошљавања инвалида.

За реализацију ових програма издвојена су средства у укупном износу од 9.750.000,00 динара.

3. У 2008. години донела програме:

- самозапошљавања,
- новог запошљавања,
- новог запошљавања инвалида.

За реализацију ових програма издвојена су средства у укупном износу од 10.000.000,00 динара.

4. У 2009. години донела програме:

- самозапошљавања,
- новог запошљавања,
- новог запошљавања инвалида,
- новог запошљавања самохраних мајки и
- организовање и спровођење јавних радова.

За реализацију ових програма издвојена су средства у укупном износу 20.442.421,35 динара.

5. У 2010. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2010. годину, којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- подршка самозапошљавању,
- ново запошљавање кроз давање субвенција послодавцима за отварање нових радних места,
- ново запошљавање особа са инвалидитетом,
- ново запошљавање самохраних мајки,
- организовање јавних радова од интереса за Град ради запошљавања теже запошљивих категорија незапослених лица,
- подстицање запошљавања младих путем финансирања запошљавања и стручног оспособљавања приправника за самосталан рад у струци.

За реализацију ових мера издвојена су средства у укупном износу од 20.500.000,00 динара.

6. У 2011. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2011. годину, којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- подршка самозапошљавању,
- ново запошљавање кроз давање субвенција послодавцима за отварање нових радних места,
- подстицање запошљавања младих путем финансирања запошљавања и стручног оспособљавања приправника за самосталан рад у струци,
- организовање јавних радова од интереса за Град ради запошљавања теже запошљивих категорија незапослених лица.

За реализацију мера из алинеје прве, друге и треће из буџета Града издвојена су средства у укупном износу од 15.000.000,00 динара, а из буџета Републике средства у износу од 14.000.000,00 динара, а за реализацију мере из алинеје четврте из буџета Града издвојена су средства у износу од 5.500.000,00 динара.

7. У 2012. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2012. годину, којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- субвенције за самозапошљавање,
- субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима,
- јавни радови.

За реализацију ових мера из буџета Града издвојена су средства у укупном износу од 29.752.982,60 динара, а из буџета Републике средства у износу од 4.461.578,80 динара.

8. У 2013. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2013. годину, којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- субвенције за самозапошљавање,
- субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима,
- јавни радови.

За реализацију ових мера издвојена су средства у укупном износу од 37.847.740,62 динара.

9. У 2014. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2014. годину којим су предвиђене следеће мере и програм активне политике запошљавања:
- субвенције за самозапошљавање,
 - субвенције послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима,
 - јавни радови,
 - програм стручне праксе .

За реализацију мера из алинеје прве и друге и реализацију програма из алинеје четврте издвојена су средства у укупном износу од 30.000.000,00 динара.

10. У 2015. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2015. годину којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:
- субвенције послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима,
 - субвенције за самозапошљавање,
 - јавни радови.

За реализацију ових мера из буџета града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 29.900.000,00 динара, а из буџета Републике средства у износу од 5.309.859,15 динара.

11. У 2016. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2016. годину којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:
- субвенције послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима,
 - субвенције за самозапошљавање,
 - програм стручне праксе,
 - јавни радови.

За реализацију ових мера из буџета града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 44.000.000,00 динара, а из буџета Републике средства у износу од 7.809.400,00 динара.

12. У 2017. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2017. годину којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:
- јавни радови,
 - програм стручне праксе,
 - субвенције за самозапошљавање,
 - субвенције послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима.

За реализацију ових мера из буџета града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 38.000.000,00 динара, а из буџета Републике средства у износу од 11.454.545,45 динара.

13. У 2018. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2018. годину којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:
- програм јавних радова,
 - програм обуке на захтев послодавца,
 - програм стручне праксе,
 - субвенције за самозапошљавање,
 - субвенције послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима.

За реализацију ових мера из буџета града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 40.000.000,00 динара, а из буџета Републике средства у износу од 7.363.636,36 динара.

14. У 2019. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2019. годину којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:
- јавни радови,
 - стручна пракса,
 - субвенције за самозапошљавање,
 - субвенције послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима.

За реализацију ових мера из буџета града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 40.000.000,00 динара, а из буџета Републике средства у износу од 6.545.454,55 динара.

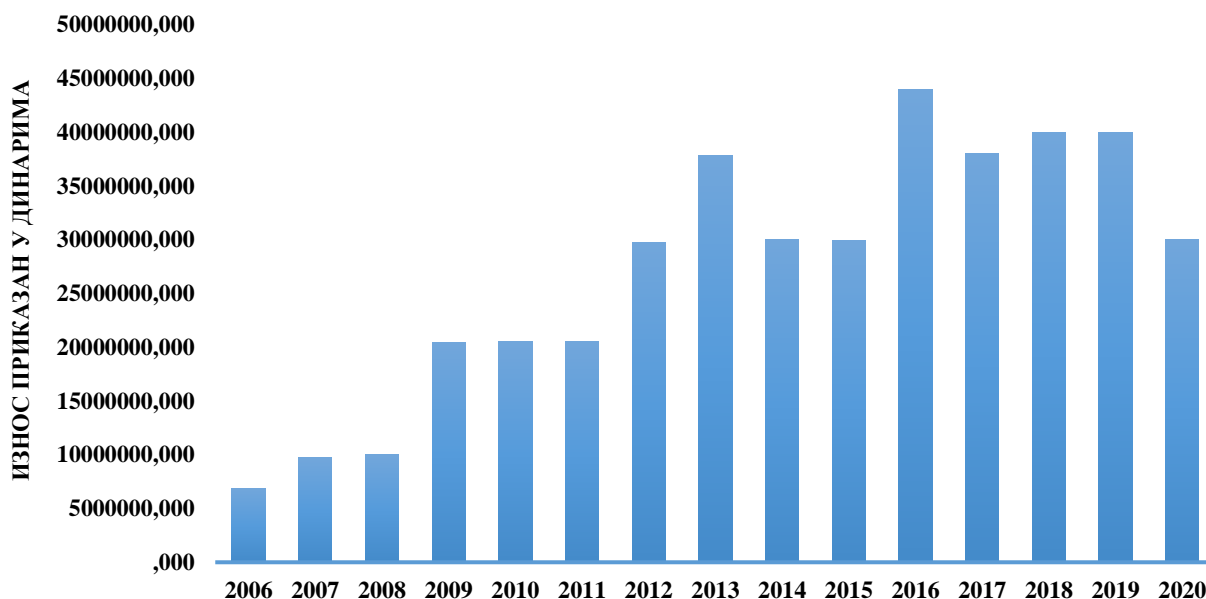
15. У 2020. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2020. годину којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:
- јавни радови,

- стручна пракса,
- субвенције за samozapoшљавање,
- субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима.

За реализацију ових мера из буџета града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 30.000.000,00 динара, а из буџета Републике средства у износу од 6.500.000,00 динара.

Одлуком о буџету града Чачка за 2021. годину („Сл. лист града Чачка“, бр. 30/2020) за мере активне политике запошљавања града Чачка планирано је 15.000.000 динара.

Финансијска средства која издваја Град Чачак за реализацију мера активне политике запошљавања

4. ЦИЕВИ И ЗАДАЦИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ЧАЧКА ЗА ПЕРИОД 2021-2023. ГОДИНЕ

Стратегијом одрживог развоја града Чачка је незапосленост препозната као један од Кључних проблема економског и социјалног развоја града.

Циеви и задаци политике запошљавања на територији града Чачка за период од 2021. до 2023. године су:

- повећање запослености,
- унапређење квалитета радне снаге,
- подстицај послодавцима да запошљавају незапослена лица,
- подстицање запошљавања теже запошљивих категорија,
- борба против дискриминације посебно погођених група приликом запошљавања,
- отварање нових радних места и подстицање предузетништва и samozapoшљавања,
- промоција и организовање јавних радова,
- активан приступ Града у области запошљавања,
- учешће у финансирању мера активне политике запошљавања из републичког буџета,
- спровођење мера из Акционог плана и јачање улоге Локалног савета за запошљавање.

5. МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА ЧАЧКА ЗА период 2021-2023. ГОДИНЕ

Акционим планом предвиђене су следеће мере активне политике запошљавања:

1. Стручна пракса;
2. Приправништво за младе са високим образовањем;
3. Приправништво за незапослене са средњим образовањем;
4. Стицање практичних знања;
5. Обука на захтев послодавца за незапослене;
6. Јавни радови;
7. Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих;

8. Субвенција за samozapošljavanje.

У 2021. години из буџета града Чачка финансираће се мере активне политике запошљавања и то:

1. Стручна пракса
2. Јавни радови
3. Субвенција за samozapošljavanje

О мерама које ће се, у складу са расположивим средствима, финансирати из буџета града Чачка у 2022. и 2023. години, распореду и коришћењу средстава и подношењу захтева за учешће у суфинансирању одлучује Градоначелник, по прибавеном мишљењу Локалног савета за запошљавање.

Национална служба за запошљавање и град Чачак закључују Споразум о начину реализације мера активне политике запошљавања града Чачка за сваку календарску годину (период 2021-2023. године).

Средства се преносе Националној служби за запошљавање.

Уколико у финансирању мера учествује министарство надлежно за послове запошљавања примењиваће се услови које прописује Национална служба за запошљавање у складу са Акционим планом за период од 2021. до 2023. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године.

Средства се додеују на основу јавног позива/конкурса који расписује Национална служба за запошљавање Филијала Чачак у сарадњи са Градом.

Јавни позив Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак објавује у листу „Послови“, на сајту НСЗ и огласној табли Филијале Чачак, а град Чачак у локалном штампаном медију са којим је закључио уговор о оглашавању и на сајту Града.

Јавни позив/конкурс садржи услове које подносилац захтева/пријаве треба да испуни, документацију коју доставља уз захтев/пријаву, документацију за закључивање уговора, средства обезбеђења уговорних обавеза у складу са актима Националне службе за запошљавање, обавезе корисника, рок за подношење захтева/пријаве, рок за доношење одлуке и закључивање уговора, адресу на коју се захтев доставља и друге потребне елементе.

Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак врши пријем, обраду и рангирање поднетих захтева/пријава, проверу усклађености поднетог захтева/пријаве и приложене документације са условима из Јавног позива/конкурса. У цију правилне обраде захтева/пријаве Национална служба за запошљавање Филијала Чачак може тражити и друге доказе релевантне за одлучивање по захтеву/пријави, а у цију испуњености услова из Јавног позива/конкурса.

Одлуку о додели средстава за мере активне политике запошљавања коју самостално финансира Град доноси градоначелник града Чачка, по прибавеном мишљењу Локалног савета за запошљавање, а одлуку о додели средстава за мере које се суфинансирају доносе заједнички градоначелник града Чачка и директор Националне службе за запошљавање - Филијале Чачак, по прибавеном мишљењу Локалног савета за запошљавање.

Град Чачак и Национална служба за запошљавање задржавају право да приликом одлучивања по поднетом захтеву изврше корекцију броја лица, у складу са расположивим средствима за реализацију мере.

Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак, град Чачак, послодавац, односно корисник средстава, у року који је дефинисан јавним позивом/конкурсом закључују уговоре, којима се уређују међусобна права и обавезе.

Корисник средстава који не извршава утврђене обавезе дужан је да одобрена средства врати сразмерно проценту реализације уговорне обавезе, увећана за износ законом утврђене камате обрачунате од дана преноса средстава. Изузетно, а по претходно прибавеном мишљењу Локалног савета за запошљавање, орган надлежан за доношење одлуке о додели субвенције може донети одлуку да се кориснику средстава у целини или делимично изврши отпис потраживања у случају наступања смрти, теже болести или елементарних непогода (пожар, поплава, земотрес и др.). Орган надлежан за доношење одлуке о додели субвенције може, по претходно прибавеном мишљењу Локалног савета за запошљавање донети одлуку да се кориснику средстава продужи рок за закључење уговора уколико корисник средстава из оправданих разлога не закључи уговор у року утврђеном овим планом, о чему је дужан да приложи потребне доказе.

Уколико у финансирању мера активне политике запошљавања учествује министарство надлежно за послове запошљавања отпис потраживања вршиће се у складу са актима Националне службе за запошљавање.

Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак прати реализацију мера активне политике запошљавања града Чачка за период 2021-2023. године и подноси годишњи извештај о реализацији мера Локалном савету за запошљавање и Скупштини града.

5.1. СТРУЧНА ПРАКСА

Програм стручне праксе подразумева стручно оспособљавање незапослених лица са територије града Чачка за самосталан рад у струци, за које је стечена одговарајућа квалификација, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци и реализује се без заснивања радног односа.

У програм стручне праксе се укључују незапослена лица која се први пут стручно оспособљају за занимање за које су стекла одређену врсту и ниво квалификација или која су се стручно оспособљавала краће од времена потребног за полагање приправничког или стручног испита, за преостали период потребан за стицање услова за полагање приправничког или стручног испита. Програм стручне праксе спроводи се у складу са законом, односно у складу са актом о организацији и систематизацији послова код послодавца, а програм се финансира најдуже 12 месеци. У случају када се програм стручне праксе спроводи у складу са законом, програм може да се финансира у дужини прописаној законом, а најдуже 12 месеци. Када се програм стручне праксе спроводи на основу акта о организацији и систематизацији послова код послодавца, програм се финансира у трајању:

- до 6 месеци за лица са трећим и четвртим нивоом квалификација,
- до 9 месеци за лица са шестим нивоом квалификација и/или 180 ЕСПБ,
- до 12 месеци за лица са најмање шестим нивоом квалификација и 240 ЕСПБ.

Средства за реализацију мере стручна пракса користе се за исплату:

1. новчане помоћи и трошкова превоза у укупном месечном износу од:
 - 20.000,00 динара за лица са трећим и четвртим нивоом квалификација,
 - 22.000,00 динара за лица са шестим нивоом квалификација и/или 180 ЕСПБ,
 - 25.000,00 динара за лица са најмање шестим нивоом квалификација и 240 ЕСПБ.
2. доприноса за случај повреде на раду и професионалне болести у складу са законом.

Средства која се исплаћују незапосленом лицу за стручно оспособљавање, у 2022. и 2023. години утврђују се у висини утврђеној јавним позивом који за спровођење ове мере расписује Национална служба за запошљавање.

Право учешћа у реализацији мере стручна пракса може остварити:

1. **послодавац** који припада приватном или јавном сектору, који има седиште или организациону јединицу на територији града Чачка,
2. **органи јединице локалне самоуправе.**

У 2021. години је планирано стручно оспособљавање 25-30 лица.

5.2. приправништво за младе са високим образовањем

Мера приправништво за младе са високим образовањем подразумева стручно оспособљавање незапосленог са територије града Чачка за самосталан рад у занимању за које је стечено најмање високо трогодишње или четворогодишње образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за рад на одређеним пословима, уз заснивање радног односа.

Мера се реализује код послодавца који припада приватном сектору и траје у складу са законом, односно на основу акта о организацији и систематизацији послова код послодавца. Уколико се мера спроводи у складу са законом, мера може да се финансира у дужини прописаној законом а најдуже 12 месеци. Када се мера спроводи у складу са актом о организацији и систематизацији послова, мера се финансира у трајању:

- до 9 месеци за лица са шестим нивоом квалификација и/или 180 ЕСПБ,
- до 12 месеци за лица са најмање шестим нивоом квалификација и 240 ЕСПБ.

Послодавцу се током реализације мере рефундира на месечном нивоу нето минимална зарада лица увећана за 20% (за пун фонд радних часова) и припадајући порез за обавезно социјално осигурање, у трајању до 9 односно 12 месеци.

У меру се може укључити незапослено лице које се води на евиденцији Националне службе за запошљавање и:

- има најмање шести ниво квалификације,
- нема радног искуства у струци за коју је стечена квалификација или које је радило краће од времена утврђеног за приправнички стаж,
- има до 30 година старости,
- има просечну оцену од најмање 8,0 на завршеним стљудијама.

У меру се могу укључити незапослене особе са инвалидитетом и Роми, без обзира на године старости и просечну оцену.

5.3. Приправништво за незапослене са средњим образовањем

Мера приправништво за незапослене са средњим образовањем подразумева стручно оспособљавање незапосленог са територије града Чачка за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за рад на одређеним пословима, уз заснивање радног односа.

Приправништво за незапослене са средњим образовањем се реализује код послодавца који припада приватном сектору.

Послодавцу се током реализације мере приправништва рефундира на месечном нивоу нето минимална зарада лица (за пун фонд радних часова) и припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање, у трајању до 6 месеци.

У меру се може укључити незапослени са завршеним средњим образовањем, без радног искуства у занимању за које је стечено образовање који припада једној од наведених категорија лица:

- млади до 30 година старости који се на евиденцији незапослених лица налазе дуже од 6 месеци,
- особе са инвалидитетом,
- Роми,
- млади који имају статус младих у домском смештају, хранитеским породицама и старатеским породицама.

5.4. Стицање практичних знања

Стицање практичних знања подразумева стицање практичних знања и вештина кроз обављање конкретних послова заснивањем радног односа код послодавца који припада приватном сектору.

У меру се могу укључити незапослена лица са територије града Чачка из следећих категорија:

- лица без завршеног средњег образовања, односно без квалификација, укључујући и лица која су завршила функционално основно образовање одраслих, који у укупном броју планираних полазника учествују са најмање 40%;
- лица са средњим образовањем која се налазе на евиденцији незапослених Националне службе за запошљавање дуже од 12 месеци, без обзира на врсту стеченог образовања и радно искуство, а која немају адекватна и применива знања, вештине и компетенције за обављање конкретних послова.

Приоритет за укључивање имају незапослене особе са инвалидитетом и Роми.

Мера се реализује код послодавца који припада приватном сектору, и који:

- заснива радни однос на одређено време са незапосленим лицем и остварује право на накнаду трошкова зараде за укључена лица у висини минималне зараде са припадајућим порезом и доприносима у трајању од 3 месеца. Послодавац има обавезу да задржи лице у радном односу још три месеца након завршетка мере (укупно трајање 6 месеци),
- заснива радни однос на неодређено време са незапосленим лицем на почетку мере или до истека трећег месеца, односно завршетка мере, и има право на накнаду трошкова зараде за још 3 месеца, односно у укупном трајању од 6 месеци. Национална служба за запошљавање прати реализацију уговорне обавезе шест месеци након истека периода финансирања (укупно трајање 12 месеци).

Послодавцу који је засновао радни однос са незапосленим за време стицања практичних знања и вештина за рад се рефундира на месечном нивоу нето минимална зарада лица (за пун фонд радних часова) и припадајући порез и доприноси за обавезно социјално осигурање у трајању од 3, односно 6 месеци (у зависности од врсте радног односа).

Право учешћа у реализацији мере стицања практичних знања може да оствари послодавац који припада приватном сектору (удео приватног капитала у власничкој структури 100%).

5.5. Обука на захтев послодавца за незапослене

Мера обука на захтев послодавца за незапослене са територије града Чачка подразумева учешће у финансирању обуке ради стицања додатних знања и вештина потребних за обављање послова на конкретном радном месту, уколико на евиденцији незапослених Националне службе за запошљавање нема лица са потребним знањима и вештинама, односно постојећа знања и вештине не одговарају потребама конкретног радног места.

Мера обука на захтев послодавца подразумева:

- реализацију обуке у трајању од 960 часова (у зависности од врсте, сложености послова и других елемената од значаја за трајање обуке) у складу са стандардима нивоа обука или посебним законом или правилником,
- реализују обуке за особе са инвалидитетом у складу са програмом обуке за коју је издато одобрење за спровођење мера и активности професионалне рехабилитације министарства надлежног за послове запошљавања и
- заснивање радног односа са најмање 50% полазника који су са успехом завршили обуку.

За реализацију обуке:

1. Послодавцу се на основу захтева могу исплатити средства на име учешћа у финансирању трошкова обуке, зависно од дужине трајања теоријско практичне обуке, а највише до 150.000,00 динара по полазнику, у два дела и то:
 - први део од 50% укупних средстава по отпочињању обуке и
 - други део након завршетка обуке, односно по достављању доказа да су полазници обучени (25% укупних средстава) или обучени и запослени (50% укупних средстава)
2. Незапосленом полазнику се исплаћује:
 - новчана помоћ у висини од 16.000,00 динара за пун фонд часова и
 - средства за трошкове превоза.

Средства за ову намену могу да се исплате и у случају када послодавац сноси трошкове обуке.

Новчана помоћ се не исплаћује незапосленом укљученом у меру који је корисник новчане накнаде по основу незапослености.

3. Незапосленом полазнику – особи са инвалидитетом исплаћује:
 - месечну новчану помоћ у висини 20% минималне зараде утврђене у складу са прописима о раду, за пун фонд часова, ако се обука изводи у трајању од најмање 100 часова и ако особа са инвалидитетом није корисник новчане накнаде по основу незапослености, у складу са законом,
 - средства за трошкове превоза, а за пратиоца ако је потребан, у висини неопорезивог износа, у складу са законом.

Уколико је повоније за незапосленог полазника обуке – особу са инвалидитетом, исплаћује се износ месечне новчане помоћи и трошкова превоза у висини утврђеног износа за незапосленог полазника обуке – остала лица.

Национална служба за запошљавање, у складу са законом, врши обрачун и уплату доприноса за случај повреде на раду и професионалне болести, за незапослена лица и незапослене особе са инвалидитетом, који су полазници обуке.

Средства која се исплаћују послодавцу и незапосленом полазнику, у 2022. и 2023. години утврђују се у висини утврђеној јавним позивом који за спровођење ове мере расписује Национална служба за запошљавање.

Приоритет за укључивање у меру имају незапослена лица из категорије теже запошљивих.

Право на учешће у реализацији мере обука на захтев послодавца може остварити послодавац који припада приватном сектору (удео приватног капитала у власничкој структури 100%) или да је предузеће за

професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом које послује са већинским државним капиталом.

5.6. Субвенције за запошљавање незапослених лица из Категорије теже запошљивих

Субвенција послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима намењена је послодавцима из приватног сектора, са седиштем на територији града Чачка, који ће запослити до 5 незапослених лица са територије града Чачка, на неодређено време, са пуним радним временом, која су пријавена на евиденцији Националне службе за запошљавање Филијала Чачак.

Субвенције се одобравају послодавцима за запошљавање незапослених лица из категорија теже запошљивих, а које су утврђене у складу са стањем и потребама локалног тржишта, у једнократном износу од **200.000,00** динара по лицу, односно у износу од **240.000,00** динара за запошљавање особа са инвалидитетом, радно способних корисника новчане социјалне помоћи, младих у домском смештају, хранитеским и старатеским породицама, жртава породичног насија.

Категорије теже запошљивих на које се ова субвенција односи су:

1. радно способни корисници новчане социјалне помоћи,
2. особе са инвалидитетом,
3. сви млади до 30 година старости,
4. млади до 30 година старости - без завршеног средњег образовања, млади у домском смештају, хранитеским породицама и старатеским породицама,
5. оба родитеа незапослена,
6. старији од 50 година,
7. самохрани родитеи,
8. Роми,
9. вишкови запослених,
10. жртве породичног насија,
11. незапослени који се налазе на евиденцији незапослених дуже од 12 месеци,
12. лица без квалификација/са ниским квалификацијама.

Самохраним родитеем у смислу овог плана сматра се родите детета чији је други родите непознат или је умро или је нестао.

Субвенција послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима се одобрава под условом:

- да припада приватном сектору и да има седиште на територији града Чачка (предузетници и правна лица код којих је удео приватног капитала у власничкој структури 100%),
- регистрован је и није имао прекид обављања делатности најмање три месеца пре датума подношења захтева,
- да послодавац није смањивао број запослених у последња три месеца која претходе месецу у коме је поднет захтев, осим у случају природног одлива и других оправданих разлога запослених (остваривања права на пензију, смрт запосленог, отказ од стране запосленог и истек рада на одређено време),
- да у законским роковима измирује обавезе по основу доприноса за обавезно социјално осигурање и има најмање једног запосленог (под запосленим лицем, у складу са законом, подразумева се свако лице пријавено на обавезно социјално осигурање),
- да последњих шест месеци није био дуже од 30 дана непрекидно евидентиран у регистру дужника принудне наплате НБС,
- да се налази у дозвоеном оквиру опредееног износа за *de minimis* државну помоћ у текућој фискалној години и претходне две фискалне године у складу са прописима за доделу државне помоћи.

Право на субвенцију послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима не могу остварити:

- државни органи, организације и други директни и индиректни корисници буџетских средстава, друштвене организације, удружења грађана, екстериторијалне организације, финансијске институције, банке и друштва за осигурање имовине и лица,
- подносиоци захтева који обављају делатност у области такси превоза, примарне пољопривредне производње, мењачница, коцкања и клађења и слично,

- корисници средстава који нису испунили ранију уговорну обавезу према Националној служби за запошљавање, осим за обавезе чија је реализација у току и исте редовно измирује,
- подносиоци захтева који су користили субвенцију по јавним позивима Националне службе за запошљавање и/или града Чачка за иста лица у току претходне 3 године, рачунајући од дана одобравања средстава,
- подносиоци захтева који запошљавају незапослена лица која су у претходном периоду од 6 месеци пре подношења захтева за доделу субвенције била у радном односу код подносиоца захтева, односно послодавца који је оснивач или повезано лице са подносиоцем захтева.
- послодавци за раднике које би уступили на рад другом послодавцу,
- послодавци ради запошљавања лица која у том привредном субјекту имају статус оснивача, директора, законских и других заступника, прокуриста, чланова друштва.

Реализација мере прати се 12 месеци.

5.7. Субвенције за samozapošljavanje

Субвенција за samozapošljavanje намењена је незапосленом лицу са територије града Чачка, које се води на евиденцији Националне службе за запошљавање-Филијала Чачак и има завршену обуку за развој предузетништва.

Субвенција се одобрава ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва од стране незапосленог, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос.

Субвенције се одобравају за обављање делатности које се финансирају у складу са Јавним позивом за доделу субвенције за samozapošljavanje који расписује Национална служба за запошљавање и за обављање трговине, имајући у виду да је највећи број привредних субјеката на територији града Чачка из области прерађивачке индустрије и трговине и да запошљавају највећи број лица, те представљају основне носиоце привредног развоја.

Средства за samozapošljavanje додељују се незапосленом лицу у једнократном износу од **250.000,00** динара по кориснику, односно **270.000,00** динара по кориснику у случају samozapošljavanja особа са инвалидитетом.

Право на субвенције може се остварити и удруживањем више незапослених, оснивањем привредног друштва ради samozapošljavanja. Уколико се више незапослених удружи, у складу са законом, свако лице појединачно подноси захтев за samozapošljavanje и остваривање права на субвенцију од **250.000,00** динара, односно **270.000,00** динара у случају када су подносиоци захтева особе са инвалидитетом.

Реализација мере прати се 12 месеци.

У 2022. и 2023. години средства за samozapošljavanje износе 300.000,00 динара, односно 330.000,00 динара за особе са инвалидитетом.

У 2021. години планирано је укључивање око 30 незапослених лица.

5.8. Јавни радови

Јавни радови су мера активне политике запошљавања која се организује у циљу радног ангажовања првенствено теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, ради очувања и унапређења радних способности незапослених, као и остваривања одређеног друштвеног интереса.

Максимална дужина трајања јавног рада је 4 месеца. Јавни радови се организују у области:

- социјалних и хуманитарних, културних и других делатности,
- одржавања и обнавања јавне инфраструктуре,
- одржавања и заштита животне средине и природе.

Право учешћа у поступку организовања јавних радова имају:

- органи јединице локалне самоуправе са седиштем на територији града Чачка и
- јавне установе и јавна предузећа са седиштем на територији града Чачка.

Послодавац који спроводи јавне радове закључује са незапосленим уговор о радном ангажовању у складу са прописима о раду и јавним конкурсом.

Средства намењена за спровођење јавних радова користе се за:

1. Исплату накнаде за обавени посао незапосленим лицима укљученим у јавне радове која се увећава за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање и која обухвата трошкове доласка и одласка са рада.
2. Накнаду трошкова спровођења јавних радова једнократно послодавцу.
3. Накнаду трошкова обуке (у случају потребе за организовањем обуке).

Накнаде из претходног става утврђују се Јавним конкурсом у висини утврђеној Јавним конкурсом који за спровођење ове мере расписује Национална служба за запошљавање.

У 2021. години планирано је укључивање око 26 незапослених лица.

6. СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА

Средства за реализацију мера активне политике запошљавања утврђених овим планом планирају се Одлуком о буџету града Чачка за сваку календарску годину (период од 2022-2023.). За реализацију мера активне политике запошљавања у 2021. години Одлуком о буџету града Чачка за 2021. годину („Сл. лист града Чачка“ бр. 30/2020) планирана су средства у износу од 15.000.000,00 динара.

Одредбом члана 60. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености и Акционим планом за период од 2021. до 2023. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године утврђено је да локална самоуправа може да поднесе захтев за учешће у суфинансирању мера активне политике запошљавања министарству надлежном за запошљавање. С обзиром да су потребе за спровођење мера активне политике запошљавања на територији града Чачка много веће, да су средства у буџету града Чачка ограничена, а имајући у виду досадашње резултате у области запошљавања, град Чачак планира да у периоду од 2021. године до 2023. године конкурише за додатна средства код министарства надлежног за запошљавање у складу са наведеним законом и акционим планом.

Табела 2: Предлог расподеле средстава за реализацију мера активне политике запошљавања за 2021. годину:

Ред. бр.	Мера активне политике запошљавања у 2021. год.	Средства из буџета града Чачка	Суфинансирање од стране Министарства у 2021. години
1.	Стручна пракса	7.000.000,00 динара	-
2.	Јавни радови	4.000.000,00 динара	-
3.	Субвенције за самозапошљавање	4.000.000,00 динара	3.900.000,00 динара
Укупно средстава:		15.000.000,00 дин.	3.900.000,00 дин.

С обзиром да из анализе тржишта рада произилази да је незапослено 5.145 лица, мере активне политике запошљавања утицаће да се смањи број незапослених на територији града Чачка.

Овај Акциони план објавити у „Сл. листу града Чачка“.